O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI
PSIXIATRIYA VA NARKOLOGIYA KAFEDRASI

"Tasdiqlayman"

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

professor Boymuradov Sh.A.

2024-yil "___" ________

70910211 – Psixiatriya

MUTAXASSISLIGI BO'YICHA MAGISTRATURA

2-YIL PSIXIATRIYA MODUL ISHCHI DASTURI

Bilim sohasi:	500000	Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot
Ta'lim sohasi:	510000	Sog'liqni saqlash

Toshkent – 2024

Modul dasturi Toshkent tibbiyot akademiyasida ishlab chiqilgan.

Modul dasturi Toshkent tibbiyot akademiyasi Kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2024-yil "__"-____ dagi "___"-sonli bayonnoma).

Tuzuvchilar:

Shadmanova L.Sh.	Toshkent tibbiyot akademiyasi, 1-son davolash fakulteti "Psixiatriya va narkologiya" kafedrasi dotsenti
Yadgarova N.F.	Toshkent tibbiyot akademiyasi, 1-son davolash fakulteti "Psixiatriya va narkologiya" kafedrasi dotsenti, "Narkologiya" mutaxassisligi bo'yicha magistratura direktori

Taqrizchilar:

Ichki taqrizchi: Xodjayeva N.I.	Toshkent tibbiyot akademiyasi, 1-son davolash fakulteti "Psixiatriya va narkologiya" kafedrasi professori, t.f.d.
Tashqi taqrizchi: Sultanov Sh.X.	Toshkent davlat stomatologiya instituti terapevtik yo'nalishlar №3 kafedrasi mudiri, t.f.d., dotsent

Magistratura bo'limi boshlig'i:	Imamov A.A.
Kafedra mudiri:	Ashurov Z.Sh.
O'quv-uslubiy bo'lim boshlig'i:	Azizova F.X.

O'quv modulining dolzarbligi va oliy ta'limdagi o'rni

Psixiatriya fani – ruhiy kasalliklarning etiologiyasi, patogenezi, uning yuzaga kelish mexanizmlari va ko'rinishi, ularni davolash hamda yordam ko'rsatishni tashkillashtirishni o'rgatadi. Psixiatriya fani asosiy psixopatologik sindromlar va xususiy psixiatriyaga bo'lib o'rganiladi.

Asosiy psixopatologik sindromlar psixiatriya fanining ajralmas bo'lagi hisoblanadi. Asosiy psixopatologik sindromlar fani psixiatriya predmeti va vazifalari, kasalliklarning etiologiya va patogenezi, psixiatriyaning rivojlanish tarixi va asosiy yo'nalishlari, O'zbekistonda psixiatrik yordamni tashkillashtirish, ruhiy buzilishlarning umumiy qonun-qoidalarini o'rganadi. Shuning uchun har bir shifokor, mutaxassisligidan qat'iy nazar, bemorni psixiatrik jihatdan ham tekshirishni bilishi kerak. O'z o'rnida ruhiy faoliyat ham kasalliklar rivojlanishiga hissa qo'shadi. Shuning uchun asosiy psixopatologik sindromlarni bilish muhim ahamiyat kasb etadi.

2. O'quv modulining maqsadi va vazifalari

2.1. Modulning maqsadi: Fanni o'qitishdan maqsad – psixiatriya predmeti va vazifalari, kasalliklarning etiologiya va patogenezi, psixiatriyaning rivojlanish tarixi va asosiy yo'nalishlari, psixopatologik buzilishlarning umumiy qonun-qoidalarini, psixiatriyadagi psixopatologik sindromlar, umumiy sindromlar va ularning sabablarini, ruhiy kasalliklarning umumiy semiotikasi, psixiatriyada tekshiruv uslublari, ruhiy kasalliklarning diagnostikasi va terapiyasining umumiy masalalarini, sindromlarning patogenezini o'rgatish. Har bir ruhiy kasallikning yoshga qarab va ijtimoiy ta'sir natijasidagi o'zgarishlarni asosiy qonuniyatlarini o'rganish, bemorlarda davolash va profilaktika qilish ko'nikmalarini egallashdan iboratdir. Mana shu ko'nikmalarni puxta egallagan yuqori malakali mutaxassis tayyorlash asosiy maqsadni tashkil etadi.

2. Modulning vazifalari:

O'quv fanining vazifalari:

– psixiatriya bo'yicha magistraturada o'qitishning asosiy maqsadi zamonaviy psixiatriya amaliyotida sertifikatsiya va litsenziyalash talablariga javob beruvchi hamda yetarli darajada bilim, amaliy ko'nikmalar bilan qurollangan yuqori malakali mutaxassis psixiatrlarni tayyorlashdir;

– zamonaviy usullarni o'rganish;

– psixiatriyani boshqa yondosh kasalliklari bilan bog'liq bo'lgan patologiyalarini zamonaviy usullar bilan tashxislash, usullarni ishlatish bo'yicha bilimlarni rivojlantirish;

– psixiatriya amaliyotida ishlatiluvchi davolash diagnostika tadbirlarini yetarli hajmini mustaqil aniqlashni rivojlantirish;

– ambulator sharoitlarda psixiatriyadagi turli xil buzilish va kasalliklari bor bo'lgan bemorlarga kerakli hamda adekvat davolash diagnostik muolajalarni bajarishni o'rgatish;

– psixiatr kundalik amaliyotida ishlatiluvchi zamonaviy laborator va instrumental tekshirish natijalarini tahlil qilishni o'rganishni rivojlantirish;

O'quv modulining dolzarbligi va oliy ta'limdagi o'rni

Psixiatriya fani – ruhiy kasalliklarning etiologiyasi, patogenezi, uning yuzaga kelish mexanizmlari va ko'rinishi, ularni davolash hamda yordam ko'rsatishni tashkillashtirishni o'rgatadi. Psixiatriya fani asosiy psixopatologik sindromlar va xususiy psixiatriyaga bo'lib o'rganiladi.

Asosiy psixopatologik sindromlar psixiatriya fanining ajralmas bo'lagi hisoblanadi. Asosiy psixopatologik sindromlar fani psixiatriya predmeti va vazifalari, kasalliklarning etiologiya va patogenezi, psixiatriyaning rivojlanish tarixi va asosiy yo'nalishlari, O'zbekistonda psixiatrik yordamni tashkillashtirish, ruhiy buzilishlarning umumiy qonun-qoidalarini o'rganadi. Shuning uchun har bir shifokor, mutaxassisligidan qat'iy nazar, bemorni psixiatrik jihatdan ham tekshirishni bilishi kerak. O'z o'rnida ruhiy faoliyat ham kasalliklar rivojlanishiga hissa qo'shadi. Shuning uchun asosiy psixopatologik sindromlarni bilish muhim ahamiyat kasb etadi.

2. O'quv modulining maqsadi va vazifalari

2.1. Modulning maqsadi: Fanni o'qitishdan maqsad – psixiatriya predmeti va vazifalari, kasalliklarning etiologiya va patogenezi, psixiatriyaning rivojlanish tarixi va asosiy yo'nalishlari, psixopatologik buzilishlarning umumiy qonun-qoidalarini, psixiatriyadagi psixopatologik sindromlar, umumiy sindromlar va ularning sabablarini, ruhiy kasalliklarning umumiy semiotikasi, psixiatriyada tekshiruv uslublari, ruhiy kasalliklarning diagnostikasi va terapiyasining umumiy masalalarini, sindromlarning patogenezini o'rgatish. Har bir ruhiy kasallikning yoshga qarab va ijtimoiy ta'sir natijasidagi o'zgarishlarni asosiy qonuniyatlarini o'rganish, bemorlarda davolash va profilaktika qilish ko'nikmalarini egallashdan iboratdir. Mana shu ko'nikmalarni puxta egallagan yuqori malakali mutaxassis tayyorlash asosiy maqsadni tashkil etadi.

2. Modulning vazifalari:

O'quv fanining vazifalari:

– psixiatriya bo'yicha magistraturada o'qitishning asosiy maqsadi zamonaviy psixiatriya amaliyotida sertifikatsiya va litsenziyalash talablariga javob beruvchi hamda yetarli darajada bilim, amaliy ko'nikmalar bilan qurollangan yuqori malakali mutaxassis psixiatrlarni tayyorlashdir;
– zamonaviy usullarni o'rganish;
– psixiatriyani boshqa yondosh kasalliklari bilan bog'liq bo'lgan patologiyalarini zamonaviy usullar bilan tashxislash. usullarni ishlatish bo'yicha bilimlarni rivojlantirish;
– psixiatriya amaliyotida ishlatiluvchi davolash diagnostika tadbirlarini yetarli hajmini mustaqil aniqlashni rivojlantirish;
– ambulator sharoitlarda psixiatriyadagi turli xil buzilish va kasalliklari bor bo'lgan bemorlarga kerakli hamda adekvat davolash diagnostik muolajalarni bajarishni o'rgatish;
– psixiatr kundalik amaliyotida ishlatiluvchi zamonaviy laborator va instrumental tekshirish natijalarini tahlil qilishni o'rganishni rivojlantirish;

– psixiatriya tez yordam holatlari bilan bog‘lik bo‘lgan holat va kasalliklarida zamonaviy darajada yuqori malakali yordam ko‘rsatishni rivojlantirish;

– ruhiy kasalliklari bor bo‘lgan bemorlarda ijtimoiy hamda mehnat reabilitatsiya tadbirlar majmuasini o‘tkazish bo‘yicha bilimlarni rivojlantirish;

– ruhiy kasalliklarni tarqalishini kamaytirish bo‘yicha chora tadbirlarini amalga oshirishni o‘rganish.

2.3. Modul bo‘yicha talabalarning bilim, ko‘nikma va malakalariga qo‘yiladigan talablar:

Talaba:

– aholiga psixiatrik yordamni tashkil qilishning tamoyillari, kasalxona va undan tashqarida bo‘lgan psixiatrik yordami;

– **umumiy psixiatriyaning ilmiy asoslari;**

– psixiatriyaning dolzarb muammolari;

– ruhiy kasalliklarning nozologik shakllari va ularning belgilanishi;

– tibbiy hujjatlarni to‘g‘ri olib borish***;***

– psixiatriyaning qonun-qoidalarini;

– sezgi va idrokning neyrofiziologik mexanizmlarini, sezgi va idrok buzilishlarining simptomlarini, patofiziologik asoslarini, patogenezining zamonaviy nazariyalarini; zamonaviy tashxis va davolash usullarini;

– diqqatning neyrofiziologik mexanizmlarini, diqqat buzilishi simptomlarini, diqqat buzilishlarining patofiziologik asoslarini va patogenezining zamonaviy nazariyalarini;

– xotiraning neyrofiziologik mexanizmlarini, xotira buzilishi simptomlarini, xotira buzilishlarining patofiziologik asoslarini, zamonaviy tashxis va davolash usullarini;

– fikrlash va nutqning neyrofiziologik mexanizmlarini, assotsiativ jarayonning buzilishini; vasvasa, o‘ta qimmatli g‘oyalar simptomlarini, fikrlashning tezligi, tuzilishi va mazmun jihatidan buzilish simptomlarini, fikrlash va nutq buzilishlari patogenezining zamonaviy nazariyalarini va tekshirish usullarini;

– xususiy psixiatriyaning ilmiy asoslari;

– ruhiy va narkologik bemorlarni davolash usullari;

– ruhiy va narkologik bemorlarni reabilitatsiya usullari;

– psixoterapiya usullari ***haqida tasavvurga ega bo‘lishi;***

– shizofreniya etiologiyasi va patogenezining zamonaviy nazariyalarini, tasnifini, kechish turlarini, qiyosiy tashxisini, hamma turlarini zamonaviy davolash va profilaktika usullarini;

– affektiv kasalliklarning etiologiyasi va patogenezining zamonaviy nazariyalarini, klinik ko‘rinishini, kechishini, qiyosiy tashxisini, affektiv kasalliklarni zamonaviy davolash va profilaktika usullarini;

– shizoaffektiv psixozning etiologiyasi va patogenezining zamonaviy nazariyalarini, tasnifini, kechish turlarini, qiyosiy tashxisini, hamma turlarini zamonaviy davolash va profilaktika usullarini;

– keksa yoshdagi funksional psixozlarning etiologiyasi va patogenezining zamonaviy nazariyalarini, tasnifini, kechish turlarini, qiyosiy tashxisini, hamma turlarini zamonaviy davolash va profilaktika usullarini;

– epilepsiya kasalligining etiologiyasi va patogenezining zamonaviy nazariyalarini, klinik ko‘rinishini, kechish turlarini, qiyosiy tashxisini, zamonaviy davolash va profilaktika usullarini;

– ruhiy rivojlanish buzilishlarining etiologiyasi va patogenezining zamonaviy nazariyalarini, klinik belgilarini, tasnifini, dinamikasini, qiyosiy tashxisini, zamonaviy davolash va profilaktika usullarini ***bilishi** va **ulardan foydalana olishi;***

– ruhiy mehnat ekspertizasini o‘tkazish;

– ruhiy bemorlarning sud-psixiatrik ekspertizasini o‘tkazish;

– ruhiy bemorlarning harbiy-tibbiy ekspertizasini o‘tkazish;

– psixoprofilaktika va psixogigiena usullarini qo‘llash ***ko‘nikmalariga ega bo‘lishi zarur.***

Magistratura ixtisosligiga qo‘yiladigan muayyan talablar kadrlar buyurtmachilarining talablari va ushbu mutaxassislik bo‘yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari hisobga olingan holda oliy ta’lim muassasasi tomonidan belgilanadi.

3. Asosiy qism

3.1. *Moduldagi amaliy (seminar, laboratoriya) mashg‘ulotlari mavzulari,tashkil etish bo‘yicha umumiy ko‘rsatma va tavsiyalar:*

Umumiy psixiatriya:

Shilqim holatlar. Mavhum shilqimlar (shilqim sanash, unumsiz o‘ylash, shilqim reproduksiyalar). Shakllangan shilqimlar (fobiyalar, xavotirlar, esdaliklar, haqoratli fikrlar, xohishlar va harakatlar).

Hissiyot buzilishlari. Affekt. Nafs. Kayfiyat. Situativ reaksiyalar. Kayfiyat buzilishlari. Apatiya. Gipotimiya. Eyforiya. Sarosimalik. Vahima. Qo‘rquv. Vasvasali kayfiyat. Emotsional reaksiyalarning buzilishi. Emotsional portlovchanlik, botqoqlik, monotonlik, qo‘pollik, utmaslik, emotsional rezonansning yo‘qolishi. Paratimiya. Emotsional paradoksallik. Emotsional ikkilanish. Patologik affekt. Ekspressiv harakatlarning buzilishi. Amimiya. Gipomimiya. Gipermimiya. Paramimiya.

Iroda, xulq buzilishlari. Maslou nazariyasi. Faollik buzilishi. Abuliya. Giperbuliya. Intilish buzilishlari. Dromomaniya. Dipsomaniya. Piromaniya. Kleptomaniya. Instinktlar buzilishlari. Suitsid. Parabuliya. Psixomotor buzilishlar. Negativizm. Akineziya. Stupor. Exopraksiya. Stereotip harakatlar.

Psixopatologik sindromlar. Sindromogenez. Pozitiv va negativ simptomlar. Nevrotik sindromlar. Astenik, obsessiv, isterik sindromlar. Geboid sindrom.

Affektiv sindromlar. Depressiv sindrom. Gipotimik depressiya. Adinamik depressiya. Sergap depressiya. Nevrotik depressiya. Yashirin depressiya.

Senestopatik, ipoxondrik depressiya. Jilosiz depressiya. Depressiyaning psixotik darajasidagi buzilishlar. Depressiv-paranoid sindrom. Ipoxondrik vasvasa. Kotar sindromi. Depressiv stupor. Depressiv ajitatsiya. Maniakal sindrom. Xushchaqchaq maniya. G‘azabli maniya. Chalkashgan maniya. Vasvasali maniya. Tormozlashgan maniya. Maynaboz maniya. Depersonalizatsiya va derealizatsiya. Sarosimalik.

Gallyusinator-vasvasali sindromlar. Gallyusinoz. O‘tkir va surunkali gallyusinozlar. Gallyusinator vasvasa. Illyuzor gallyusinoz. O‘tkir va surunkali paranoyal sindrom. Paranoid sindrom. Paranoid sindromning vasvasali va gallyusinator turlari. Ruhiy avtomatizmlar. Sensor, motor, ideator avtomatizmlar. Kandinskiy-Klerambo sindromi. Kapgra sindromi. Parafren sindrom. Affektiv-paranoid sindrom.

Harakat buzilishlar. Substupor. Stupor. Retseptor stupor. Bo‘sh stupor. Lyusid stupor. Effektor stupor. Psixogen, depressiv, gallyusinator, epileptik, maniakal stupor. Katatonik sindrom. Dyupre simptomi. Negativizm. Mutizm. Katalepsiya. Negativistik stupor. Dong qotib qolish bilan stupor. Katatonik qo‘zg‘alish. Gebefrenik sindrom.

Ong buzilish sindromlari. Gangib qolish. Obnubilyatsiya. Somnolensiya. Koma. Apallik sindrom. Akinetik sindrom. Deliriy. Klassik, abortiv, lyusid, professional deliriy. Oneyroid. Amensiya. Namozshomsimon xiralash. Namozshomsimon xiralashning psixotik va oddiy turlari.

Tutqanoqlar. Generallashgan, parsial, kichik, katta, polimorf, sensor, motor, visseral, gemikonvulsiv, diensefal turlari. Prodormal davri. Aura. Epileptik status. Absans. Ambulator avtomatizmlar. Somnambulizm. Fuga. Trans. Paroksizmal psixozlar. Epileptiform tutqanoqlar.

Xususiy psixiatriya:

Endogen-organik kasalliklar. Epilepsiya. Fokal, generallashgan epilepsiya. Grand mal. Petit mal. Tutqanoqlarning psixik ekvivalentlari. Epileptik status. Epileptik psixozlar. Epileptik aqli zaiflik va shaxs o‘zgarishlari.

Bosh miya birlamchi degenerativ (atrofik) kasalliklari. Alsgeymer, Pik, Parkinson, Gentington kasalliklari.

Keksa yoshdagi ayrim psixozlar. O‘tkir psixozlar. Surunkali gallyusinozlar.

Bosh miya qon tomir yetishmovchiligidagi ruhiy buzilishlar. Vaqtincha va turg‘un ekzogen-organik ruhiy buzilishlar. Qon-tomir yetishmovchiligidagi demensiya. Endoform ruhiy buzilishlar.

Bosh miyaning irsiy moyillik bilan organik kasalliklari. Mioklonus epilepsiya. Gepatotserebral distrofiya. Ikkilangan atetoz. Miotonik distrofiya. Gallervorden-Shpats sindromi. Surunkali zo‘rayib kechuvchi irsiy ataksiya. Irsiy leykodistrofiya. Pelitseus-Mersbaxer kasalligi. Amavrotik idiotiya.

Ekzogen-organik kasalliklar. Bosh miya jarohatidagi ruhiy buzilishlar. Ong buzilishlar sindromi. Affektiv buzilishlar. Chegaraviy ruhiy buzilishlar. Ruhiy faoliyatning pasayishi.

Bosh miya o‘smalaridagi ruhiy buzilishlar. Tranzitor ruhiy buzilishlar. Turg‘un ruhiy buzilishlar. O‘tkir postoperatsion davrdagi psixozlar.

Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi:

Pedagogik tadqiqot.

Ilmiy-tadqiqotda innovatsiya va novatsiyalar. Innovatsiya tushunchasi va uning tahlili. Ilmiy-tadqiqot faoliyatida ratsionallik va irratsionallik. Ilmiy- tadqiqotning amaliy asoslari. Asosiy metodologik yondashuvlar va tamoyillar. Uslub, metodologiya va uslubiyot tushunchalari.
Hozirgi zamon metodologiyasi: kumatoid, keys stadis, abduksiya. Evristika yangi metodologik tamoyil. Fundamental tadqiqotlar. Amaliy tadqiqotlar. Innovatsion tadqiqotlar.

Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat:

Pedagogik texnologiya, pedagogik jarayonni tashkil etish va samarali boshqarish asosidagi pedagogik texnologiya; rivojlantiruvchi ta'lim texnologiyalari, tanqidiy fikrlashni rivojlantiruvchi ta'lim texnologiyalari; tarbiya texnologiyasi; pedagogik mahorat va uning o'qituvchi faoliyatida tutgan o'rni; pedagogik fikr tarixi va maktab amaliyotida o'qituvchi mahorati;

Amaliy mashg'ulotlarning rejasi.

1- amaliy mashg'ulotning rejasi

Mavzu: Shilqim holatlar.

1. Mavhum shilqimlar (shilqim sanash, unumsiz o'ylash).

2- amaliy mashg'ulotning rejasi

Mavzu: Shilqim holatlar.

1.Shilqim reproduksiyalar.

3- **amaliy mashg'ulotning rejasi**

Mavzu: Shilqim holatlar.

1.Shakllangan shilqimlar (fobiyalar, xavotirlar, esdaliklar.

4- **amaliy mashg'ulotning rejasi**

Mavzu: Shilqim holatlar.

1.Haqoratli fikrlar, xohishlar va harakatlar.

5- amaliy mashg'ulotning rejasi

Mavzu: Hissiyot buzilishlari.

1. Affekt. Nafs. Kayfiyat. Situativ reaksiyalar.

6- amaliy mashg'ulotning rejasi

Mavzu: Hissiyot buzilishlari.

1.Kayfiyat buzilishlari. Apatiya. Gipotimiya. Eyforiya. Sarosimalik.

7- amaliy mashg'ulotning rejasi

Mavzu: Hissiyot buzilishlari.

1.Vahima. Qo'rquv. Vasvasali kayfiyat. 5- amaliy mashg'ulotning rejasi

8- amaliy mashg'ulotning rejasi

Mavzu: Emotsional reaksiyalarning buzilishi.

1. Emotsional portlovchanlik, botqoqlik, monotonlik, qo'pollik, utmaslik, emotsional rezonansning yo'qolishi. Paratimiya.
2. Emotsional paradoksallik. Emotsional ikkilanish.

9- amaliy mashg'ulotning rejasi

Mavzu: Emotsional reaksiyalarning buzilishi.

1.Emotsional paradoksallik. Emotsional ikkilanish.

10- amaliy mashg'ulotning rejasi

Mavzu: Emotsional reaksiyalarning buzilishi.

1. Patologik affekt.

11- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Emotsional reaksiyalarning buzilishi.

1. Ekspressiv harakatlarning buzilishi. Amimiya. Gipomimiya. Gipermimiya. Paramimiya.

12- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Iroda, xulq buzilishlari.

1. Maslou nazariyasi. Faollik buzilishi.

2. Intilish buzilishlari. Dromomaniya. Dipsomaniya. Piromaniya. Kleptomaniya.

13-amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Iroda, xulq buzilishlari.8- amaliy mashg‘ulotning rejasi

1. Abuliya. Giperbuliya.

14- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Iroda, xulq buzilishlari.

1.Intilish buzilishlari. Dromomaniya. Dipsomaniya. Piromaniya. Kleptomaniya.

15- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Instinktlar buzilishlari.

1. Suitsid.

16- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Instinktlar buzilishlari.

1.Parabuliya.

17- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Instinktlar buzilishlari.

1. Psixomotor buzilishlar.

18- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Instinktlar buzilishlari.

1.Negativizm. Akineziya. Stupor. Exopraksiya.
Stereotip harakatlar.

19- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Instinktlar buzilishlari.

1.Stereotip harakatlar.

20- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Psixopatologik sindromlar.

1. Sindromogenez. Pozitiv va negativ simptomlar.

21- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Psixopatologik sindromlar.

1.Nevrotik sindromlar. Astenik, obsessiv, isterik sindromlar.

22- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Psixopatologik sindromlar.

3.Geboid sindrom.

23- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Affektiv sindromlar.

1. Depressiv sindrom. Gipotimik depressiya. Adinamik depressiya. Sergap depressiya. Nevrotik depressiya.

24- amaliy mashg‘ulotning rejasi
Mavzu: Affektiv sindromlar.
1.Yashirin depressiya. Senestopatik, ipoxondrik depressiya. Jilosiz depressiya. Depressiyaning psixotik darajasidagi buzilishlar.
25- amaliy mashg‘ulotning rejasi
Mavzu: Affektiv sindromlar.
1.Depressiv-paranoid sindrom. Ipoxondrik vasvasa. Kotar sindromi.
26- amaliy mashg‘ulotning rejasi
Mavzu: Affektiv sindromlar.
1.Depressiv stupor. Depressiv ajitatsiya.
27- amaliy mashg‘ulotning rejasi
Mavzu: Affektiv sindromlar.
1.Depressiv sindrom. Gipotimik depressiya. Adinamik depressiya. Sergap depressiya. Nevrotik depressiya.
2. Depressiv stupor. Depressiv ajitatsiya.
28- amaliy mashg‘ulotning rejasi
Mavzu: Affektiv sindromlar.
1. Maniakal sindrom. Xushchaqchaq maniya. G‘azabli maniya.
2. Chalkashgan maniya. Vasvasali maniya.
3. Tormozlashgan maniya. Maynaboz maniya.
4. Depersonalizatsiya va derealizatsiya.
5. Sarosimalik.
29- amaliy mashg‘ulotning rejasi
Mavzu: Gallyusinator-vasvasali sindromlar.
1. Gallyusinoz. O‘tkir va surunkali gallyusinozlar.
2. Gallyusinator vasvasa.
3. Illyuzor gallyusinoz.
4. O‘tkir va surunkali paranoyal sindrom.
5. Paranoid sindrom. Paranoid sindromning vasvasali va gallyusinator turlari.
30- amaliy mashg‘ulotning rejasi
Mavzu: Gallyusinator-vasvasali sindromlar.
Gallyusinoz. O‘tkir va surunkali gallyusinozlar.
6. Gallyusinator vasvasa.
7. Illyuzor gallyusinoz.
8. O‘tkir va surunkali paranoyal sindrom.
9. Paranoid sindrom. Paranoid sindromning vasvasali va gallyusinator turlari.
31- amaliy mashg‘ulotning rejasi
Mavzu: Gallyusinator-vasvasali sindromlar.
1. Ruhiy avtomatizmlar. Sensor, motor, ideator avtomatizmlar.
2. Kandinskiy-Klerambo sindromi.
32- amaliy mashg‘ulotning rejasi
Mavzu: Gallyusinator-vasvasali sindromlar.
1.Kapgra sindromi.
2.Parafren sindrom.
33- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Gallyusinator-vasvasali sindromlar.

1.Affektiv-paranoid sindrom.

34- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Harakat buzilishlar.

1. Substupor. Stupor. Retseptor stupor. Bo‘sh stupor. Lyusid stupor. Effektor stupor.
2. Psixogen, depressiv, gallyusinator, epileptik, maniakal stupor.

35- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Harakat buzilishlar.

1.Katatonik sindrom. Dyupre simptomi. Negativizm. Mutizm. Katalepsiya.

2.Negativistik stupor. Dong qotib qolish bilan stupor.

3. Katatonik qo‘zg‘alish. Gebefrenik sindrom.

36- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Ong buzilish sindromlari.

1. Gangib qolish. Obnubilyatsiya. Somnolensiya. Koma.

37- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Ong buzilish sindromlari.

1.Apallik sindrom. Akinetik sindrom.

38- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Ong buzilish sindromlari.

1.Deliriy. Klassik, abortiv, lyusid, professional deliriy.

39- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Ong buzilish sindromlari.

1.Oneyroid. Amensiya. Namozshomsimon xiralash. Namozshomsimon xiralashning psixotik va oddiy turlari.

40- amaliy mashg‘ulotning rejasi

Mavzu: Ong buzilish sindromlari.

1. Namozshomsimon xiralashning psixotik va oddiy turlari.

4 semestr

1-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Endogen-organik kasalliklar.

1. Epilepsiya. Fokal epilepsiya. Grand mal. Petit mal.
2. Etiologiya va patogenezining zamonaviy nazariyalari.
3. Tashxislash.
4. Qiyosiy tashxis.
5. Davolash.

2-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Endogen-organik kasalliklar.

1. Epilepsiya. Generallashgan epilepsiya. Grand mal. Petit mal.
2. Rivojlanishi.
3. Tutqanoqlarning turi.
4. Tashxislash.
5. Qiyosiy tashxis.
6. Davolash.

3-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Endogen-organik kasalliklar.

1. Tutqanoqlarning psixik ekvivalentlari.
2. Rivojlanishi.
3. Tutqanoqlarning turi.
4. Tashxislash.
5. Qiyosiy tashxis.
6. Davolash.

4-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Endogen-organik kasalliklar.

1. Epileptik status.
2. Rivojlanishi.
3. Tutqanoqlarning turi.
4. Oqibati.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

5-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Endogen-organik kasalliklar.

1. Epileptik psixozlar.
2. Rivojlanishi.
3. Tutqanoqlarning turi.
4. Oqibati.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

6-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Endogen-organik kasalliklar.

1. Epileptik aqli zaiflik va shaxs o‘zgarishlari.
2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Tashxislash.
5. Qiyosiy tashxis.
6. Davolash.

7-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Bosh miya birlamchi degenerativ (atrofik) kasalliklari.

1. Alsgeymer kasalligi.
2. Klinik shakllari.
3. Klinik kechishining turlari.
4. Rivojlanishi.
5. Oqibati.
6. Tashxislash.
7. Qiyosiy tashxis.
8. Davolash.
9. Reabilitatsiya choralari.

8-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Bosh miya birlamchi degenerativ (atrofik) kasalliklari.

1. Pik kasalligi.
2. Klinik shakllari.
3. Klinik kechishining turlari.
4. Rivojlanishi.
5. Oqibati.
6. Tashxislash.
7. Qiyosiy tashxis.
8. Davolash.
9. Reabilitatsiya choralari.

9-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Bosh miya birlamchi degenerativ (atrofik) kasalliklari.

1. Parkinson kasalligi.
2. Klinik shakllari.
3. Klinik kechishining turlari.
4. Rivojlanishi.
5. Oqibati.
6. Tashxislash.
7. Qiyosiy tashxis.
8. Davolash.
9. Reabilitatsiya choralari.

10-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Bosh miya birlamchi degenerativ (atrofik) kasalliklari.

1. Gentington kasalligi.
2. Klinik shakllari.
3. Klinik kechishining turlari.
4. Rivojlanishi.
5. Oqibati.
6. Tashxislash.
7. Qiyosiy tashxis.
8. Davolash.
9. Reabilitatsiya choralari.

11-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Keksa yoshdagi ayrim psixozlar.

1. O‘tkir psixozlar.
2. Klinik shakllari.
3. Klinik kechishining turlari.
4. Rivojlanishi.
5. Oqibati.
6. Tashxislash.
7. Qiyosiy tashxis.
8. Davolash.
9. Reabilitatsiya choralari.

12-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Keksa yoshdagi ayrim psixozlar.

1. Surunkali gallyusinozlar.

2. Klinik shakllari.
3. Klinik kechishining turlari.
4. Rivojlanishi.
5. Oqibati.
6. Tashxislash.
7. Qiyosiy tashxis.
8. Davolash.
9. Reabilitatsiya choralari.

13-seminar mashg'uloti rejasi

Mavzu: Bosh miya qon tomir yetishmovchiligidagi ruhiy buzilishlar.

1. Vaqtincha va turg'un ekzogen-organik ruhiy buzilishlar.
2. Klinik shakllari.
3. Klinik kechishining turlari.
4. Rivojlanishi.
5. Oqibati.
6. Tashxislash.
7. Qiyosiy tashxis.
8. Davolash.
9. Reabilitatsiya choralari.

14-seminar mashg'uloti rejasi

Mavzu: Bosh miya qon tomir yetishmovchiligidagi ruhiy buzilishlar.

1. Qon-tomir yetishmovchiligidagi demensiya.
2. Klinik shakllari.
3. Klinik kechishining turlari.
4. Rivojlanishi.
5. Oqibati.
6. Tashxislash.
7. Qiyosiy tashxis.
8. Davolash.
9. Reabilitatsiya choralari.

15-seminar mashg'uloti rejasi

Mavzu: Bosh miya qon tomir yetishmovchiligidagi ruhiy buzilishlar.

1. Endoform ruhiy buzilishlar.
2. Klinik shakllari.
3. Klinik kechishining turlari.
4. Rivojlanishi.
5. Oqibati.
6. Tashxislash.
7. Qiyosiy tashxis.
8. Davolash.
9. Reabilitatsiya choralari.

16-seminar mashg'uloti rejasi

Mavzu: Bosh miyaning irsiy moyillik bilan organik kasalliklari.

1. Mioklonus epilepsiya.
2. Tutqanoqlarning turi.

3. Klinik kechishi.
4. Oqibati.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

17-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Bosh miyaning irsiy moyillik bilan organik kasalliklari.

1. Gepatotserebral distrofiya.
2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

18-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Bosh miyaning irsiy moyillik bilan organik kasalliklari.

1. Ikkilangan atetoz.
2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tutqanoqlarning turi.
6. Tashxislash.
7. Qiyosiy tashxis.
8. Davolash.

19-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Bosh miyaning irsiy moyillik bilan organik kasalliklari.

1. Miotonik distrofiya.
2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

20-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Bosh miyaning irsiy moyillik bilan organik kasalliklari.

1. Gallervorden-Shpats sindromi. Surunkali zo‘rayib kechuvchi irsiy ataksiya.
2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

21-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Bosh miyaning irsiy moyillik bilan organik kasalliklari.

1. Irsiy leykodistrofiya. Pelitseus-Mersbaxer kasalligi. Amavrotik idiotiya.

2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

22-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Ekzogen-organik kasalliklar.

1. Bosh miya jarohatidagi ruhiy buzilishlar.
2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

23-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Ekzogen-organik kasalliklar.

1. Ong buzilishlar sindromi.
2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

24-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Ekzogen-organik kasalliklar.

1. Affektiv buzilishlar.
2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

25-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Ekzogen-organik kasalliklar.

1. Chegaraviy ruhiy buzilishlar.
2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

26-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Ekzogen-organik kasalliklar.

1. Ruhiy faoliyatning pasayishi.

2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

27-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Bosh miya o‘smalaridagi ruhiy buzilishlar.

1. Tranzitor ruhiy buzilishlar.
2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

28-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Bosh miya o‘smalaridagi ruhiy buzilishlar.

1. Turg‘un ruhiy buzilishlar.
2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

29-seminar mashg‘uloti rejasi

Mavzu: Bosh miya o‘smalaridagi ruhiy buzilishlar.

1. O‘tkir postoperatsion davrdagi psixozlar.
2. Rivojlanishi.
3. Oqibati.
4. Klinik kechishi.
5. Tashxislash.
6. Qiyosiy tashxis.
7. Davolash.

Ilmiy tadqiqot ishi (tematik rotatsiya)

Ilmiy tadqiqot ishi (tematik rotatsiya) ixtisoslashgan psixiatriya bo‘limlarida, shu bilan birga statsionarning qabul bo‘limi, tez yordam bo‘limi, yordamchi tashxis bo‘limlarida (kabinetlar) 1-ShPND va 2-ShPND da trener boshchiligida olib borilib, kerakli davolash va diagnostik muolajalar bajarilishi o‘rgatiladi. Tibbiy hujjatlar to‘ldiriladi, amaliy ko‘nikmalar bir qismi navbatchilik vaqtida o‘zlashtiriladi. Birinchi yil navbatchilik trener yoki bo‘limdagi navbatchi shifokor nazorati ostida bo‘ladi, ikkinchi yil mustaqil navbatchilik rejalashtiriladi.

«Psixiatriya» mutaxassisligi modul bo‘yicha magistratura talabalari uchun zaruriy amaliy ko‘nikmalar

3 semestr

1.Tematik rotatsiya: Endogen-organik kasalliklar. Epilepsiya.

Rotatsiyaning maqsadi: epilepsiya bilan kasallangan bemorlarni tashxislash, davolash va olib borish ko‘nikmalariga ega bo‘lish.

Talaba-magistrant quyidagilarni bajara olishi zarur:

- epilepsiya bilan kasallangan bemorlarni so‘rab-surishtirish, ruhiy statusini baholash va ko‘zdan kechirish;
- klinik, eksperimental psixologik va instrumental-laborator tekshiruv natijalarini tahlil qilish;
- tutqanoq sindromi uchraydigan boshqa kasalliklarni qiyosiy tashxislash;
- epilepsiya bilan kasallangan bemorlarda zamonaviy davolash va reabilitatsiya choralarini o‘tkazish;
- tutqanoq xurujida tibbiy yordam ko‘rsatish;
- tutqanoq statusni bartaraf etish;
- epilepsiya bilan kasallangan bemorlarda mehnat, sud-psixiatrik ekspertizasini o‘tkazish;
- zarur tibbiy hujjatlarni to‘la hajmda olib borish.

2.Tematik rotatsiya: Boshqa endogen-organik kasalliklar.

Rotatsiyaning maqsadi: bosh miya birlamchi degenerativ (atrofik) kasalliklari, keksa yoshdagi ayrim psixozlar, bosh miya qon tomir yetishmovchiligi, bosh miyaning irsiy organik buzilishlar bilan kasallangan bemorlarni tashxislash, davolash va olib borish ko‘nikmalariga ega bo‘lish.

Talaba-magistrant quyidagilarni bajara olishi zarur:

- endogen-organik kasalliklari bilan kasallangan bemorlarni so‘rab-surishtirish, ruhiy, nevrologik va somatik statusini baholash va ko‘zdan kechirish;
- klinik, eksperimental psixologik va instrumental-laborator tekshiruv natijalarini tahlil qilish;
- endogen-organik kasalliklarni qiyosiy tashxislash;
- endogen-organik kasalliklari bilan kasallangan bemorlarda zamonaviy davolash va reabilitatsiya choralarini o‘tkazish;
- zarur tibbiy hujjatlarni to‘la hajmda olib borish.

3.Tematik rotatsiya: Ekzogen-organik kasalliklar.

Rotatsiyaning maqsadi: ekzogen-organik kasalliklar (BMJ, bosh miya o‘smalari, infeksion-organik va demielinizatsiyalovchi kasalliklari) bilan kasallangan bemorlarda ruhiy patologiyani tashxislash va davolash, oldini olish ko‘nikmalariga ega bo‘lish.

Talaba-magistrant quyidagilarni bajara olishi zarur:

- ekzogen-organik kasalliklari bilan kasallangan bemorlarni so‘rab-surishtirish, ruhiy statusini baholash va ko‘zdan kechirish;
- klinik, eksperimental psixologik va instrumental-laborator tekshiruv natijalarini tahlil qilish;
- ekzogen-organik kasalliklarni qiyosiy tashxislash;
- ekzogen-organik kasalliklari bilan kasallangan bemorlarda davolash va reabilitatsiya choralarini o‘tkazish;
- zarur tibbiy hujjatlarni to‘la hajmda olib borish.

4 semestr

4.Tematik rotatsiya: Ekzogen ruhiy kasalliklar. Alkogolizm va alkogol psixozlar.

Rotatsiyaning maqsadi: alkogolizm va alkogol psixozlar bilan kasallangan bemorlarni tashxislash va davolash, oldini olish koʻnikmalariga ega boʻlish.

Talaba-magistrant quyidagilarni bajara olishi zarur:

− alkogolizm va alkogol psixozlar bilan kasallangan bemorlarni soʻrab-surishtirish, ruhiy statusini baholash va koʻzdan kechirish;
− klinik, eksperimental psixologik va instrumental-laborator tekshiruv natijalarini tahlil qilish;
− alkogolizm va alkogol psixozlar bilan bemorlarni qiyosiy tashxislash;
− alkogolizm va alkogol psixozlar bilan kasallangan bemorlarda davolash, reabilitatsiya va profilaktika choralarini oʻtkazish;
− alkogolizm va alkogol psixozlarda uchraydigan shoshilinch holatlarni bartaraf etish;
− alkogolizm va alkogol psixozlar bilan bemorlarni sud-narkologik ekspertizasini oʻtkazish;
− zarur tibbiy hujjatlarni toʻla hajmda olib borish.

5.Tematik rotatsiya: Narkomaniya va toksikomaniya

Rotatsiyaning maqsadi: narkomaniya va toksikomaniya bilan kasallangan bemorlarni tashxislash va davolash, oldini olish koʻnikmalariga ega boʻlish.

Talaba-magistrant quyidagilarni bajara olishi zarur:

− narkomaniya va toksikomaniya bilan kasallangan bemorlarni soʻrab-surishtirish, ruhiy statusini baholash va koʻzdan kechirish;
− klinik, eksperimental psixologik va instrumental-laborator tekshiruv natijalarini tahlil qilish;
− narkomaniya va toksikomaniyalarni qiyosiy tashxislash;
− reabilitatsion potensialni aniqlash;
− narkomaniya va toksikomaniyalarda uchraydigan shoshilinch holatlarni bartaraf etish;
− narkomaniya va toksikomaniya bilan kasallangan bemorlarda davolash va reabilitatsiya choralarini oʻtkazish;
− narkomaniya va toksikomaniyalarda psixoterapevtik usullarni qoʻllash;
− zarur tibbiy hujjatlarni toʻla hajmda olib borish.

Amaliy mashgʻulotlarni (rotatsiyalar) tashkil etish boʻyicha kafedra professor-oʻqituvchilari tomonidan koʻrsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Nazariy mashgʻulotlarda olgan bilim va koʻnikmalarni bemorlarni qabul qilish, koʻrish, kuzatish va olib borish orqali mustahkamlaydilar hamda yanada boyitadilar. Bunga moderatorlar, trenerlar, shifokorlar boshchiligida tibbiy yordam koʻrsatish va mustaqil ishlash yoʻli bilan erishiladi. Mustaqil ishlashda darsliklarni, oʻquv qoʻllanmalarni, uslubiy qoʻllanmalarni, tarqatma va koʻrgazmali ashyolardan foydalanish ahamiyati kattadir.

Ilmiy pedagogik ishi boʻyicha mashgʻulotlarning rejasi.

3 semestr

Fundamental tadqiqotlar.
Amaliy tadqiqotlar.
Innovatsion tadqiqotlar.
Ilmiy-tadqiqot turlarining o‘zaro aloqadorligi va farqi.
Muammolarning tasnifi.
Muammoli vaziyat va uning ahamiyati.
Ilmiy-tadqiqot uslublariga axborot va axborot texnologiyalarining ta’siri.
Axborot, ma’lumot va bilim uyg‘unligi.
Axborotlashgan jamiyat konsepsiyasi.
Ilmiy-tadqiqotda tushunish va tushuntirishning ahamiyati.
Hozirgi zamon olimining portreti.
Ilm odamlari.
Intellektual elita nazariyasi.
Superintellektual elita nazariyasi.
Pedagogik texnologiya.

4 semestr

Pedagogik texnologiyaning shakllanish tarixi.
Pedagogik texnologiyaning ilmiy asoslari.
Ta’limning fanga yo‘naltirilgan texnologiyalari.
Ta’limning shaxsga yo‘naltirilgan texnologiyalari.
Pedagogik jarayonni tashkil etish.
Pedagogik jarayoni samarali boshqarish asosidagi pedagogik texnologiya.
Rivojlantiruvchi ta’lim texnologiyalari.
Tanqidiy fikrlashni rivojlantiruvchi ta’lim texnologiyalari.
Tarbiya texnologiyasi.
Pedagogik mahorat.

O‘zlashtirish nazorati

TALABANING BILIMLARINI BAHOLASh

Mazkur dastur O‘zbekiston Respublikasining Oliy va O‘rta maxsus ta’lim vazirligining 20.08.04 yilda chiqqan 388 sonli buyrug‘iga asosan va shu buyruqqa muvofiq ishlab chiqilgan.

Reyting tizimi magistraturaning o‘quv dasturini ta’lim olayotgan magistrantlarning bilimlarini diferensiallashgan tarzda va ob’ektiv baholash imkonini beruvchi zamonaviy va adekvat nazorat usulidir.

Magistratura talabaning bilimini baholashni aniqlashda uni davomati, darslardagi faolligi, muolajalarda qatnashishi, seminarlarga tayyorgarlik darajasi, konspektlari to‘liqligi inobatga olinadi. Adabiyotlar bilan ishlashi, klinik konferensiyalarga qatnashishi, amaliy darslarni olib borishi, o‘quv-metodik material tayyorlashi, ilmiy izlanish ishlarini olib borishi hisobga olinadi.

Magistratura talabasini o‘zlashtirishi uzviy ravishda xar oyda quyidagi shakllarda olib boriladi:

1 bosqich – joriy baholash (JB).
2 bosqich - oraliq baholash (OB).

3 bosqich – yakuniy baholash (YaB).
Talabaning umumiy bahosi (UB) 50% JB + 20% OB + 30% YaBlardan iborat.

Bu nazorat bosqichlarining xar biri 100 balldan baholanadi.

Xar oyda tuplangan umumiy baholar jamlab, oʻrtacha koʻrsatkichi magistratura talabasining reyting daftariga qoʻyiladi.

Magistrantni kursdan kursga oʻtkazishda uni bir oʻquv yili mobaynida toʻplagan umumiy reyting bali hisobga olinadi. Kursga oʻtish rektor buyrugʻiga asosan amalga oshiriladi.

Fanning umumiy metodologik bloki ON (xar bir programma mavzusining tugaganidan soʻng) va YaN turida baholanadi.

Mutaxassislik boʻyicha teoretik qism JN koʻrinishida, seminar darslarda ogʻzaki javob berish bilan oʻtkaziladi, YaN test nazoratini yozma shakldа akademiyaning test markazida oʻtqaziladi.

Nazariy bilimlar:
I. Magistratura talabasi reytingi seminar kuratori tomonidan seminarga qatnashgan barcha ishtirokchilarga joriy baholash sifatida baholar qoʻyiladi va u quyidagi qismlardan iborat:
-seminarda soʻzga chiqqanlik bahosidan;
-faolligi uchun (1soʻzga chiqish – qoniqarli deb baholanadi, 2 soʻzga chiqish yaxshi deb baholanadi, 3 soʻzga chiqish - a’lo deb baholanadi). Agar seminar qatnashchisi soʻzga chiqmasa, unga 55% kam ball qoʻyiladi. Baholar jurnalga qismlar ball koʻrinishida qoʻyiladi. Seminar qatnashchisini bilimlarini baholash uchun kompyuterli dasturlardan foydalaniladi (seminardan keyingi kuni test oʻtkaziladi).
Natija quyidagicha baholanadi:
86-100 - a’lo
71-85 - yaxshi
55-79 - qoniqarli
55% dan past qoniqarsiz.
Hamma uchta baholar jurnalda qayd qilinadi (masalan 86\71\74).
II. Dasturning ma’lum boʻlimi yakunlangandan keyin oraliq nazorat oʻtkaziladi.
III. Oyning oxirida yakuniy nazorat oʻtkaziladi va umumiy bahosi hisoblanadi.
IV. Keyingi oʻquv yiliga oʻtkazilishning mezoni boʻlib, maksimal balning 55%dan koʻproq ball yiqqanlik hisoblanadi, undan kam ball yiqqan magistratura talabasi safidan chiqariladi.

Amaliy koʻnikmalar:

Supervizor magistrantning ushbu rotatsiya davomida oʻzlashtirgan nazariy bilimlarini baholaydi. Talabalar har kuni bajarilgan amaliy koʻnikmalar haqida protokol shaklida hisobot tuzadi. Har bir rotatsiya kuniga joriy nazorat bahosi qoʻyiladi. Rotatsiyaning ma’lum boʻlimi yakunlangandan keyin oraliq nazorat oʻtkaziladi. Har bir rotatsiyaning yakunida dastur direktori va kafedraning oʻqituvchilaridan iborat komissiya magistratura talabasining olgan bilim va koʻnikmalarini sinagan xolda imtihon oʻtkazadi va umumiy baho qoʻyiladi.
Talabaning umumiy bahosi (UB) 50% JB + 20% OB + 30% YaBlardan iborat.

Shunday qilib, xar bir amaliy rotatsiyaning yakunida toʻrtta bahoga ega boʻladi: supervizor tomonidan qoʻyilgan joriy baho, oraliq baho, komissiya

tomonidan qo‘yilgan nazariy bilimi va egallagan amaliy ko‘nikmasi uchun yakuniy baho va umumiy baho (masalan, 86\86\86\86). Olingan umumiy baho talabaning yakuniy reytingini hisoblaganda e’tiborga olinadi.

Har bir rotatsiya tugagandan so‘ng magistratura talabasi rotatsiya davomida bajarilgan amaliy ko‘nikmalari haqida hisobot topshiradi va supervizor tomonidan talabaga tavsifnoma beriladi.

Kasbiy bilimlardan tashqari, magistrant bemor va vrach o‘rtasida uyg‘unlashgan munosabatlarni o‘rnatish kabi insoniy sifatlarga xam ega bo‘lmog‘i kerak. Bu munosabatlar hurmat, dardkashlik, kasbiy mahoratdan iborat. Bunday xususiyatlar butun o‘quv dasturi davomida mavjud bo‘lishi va magistrantning tavsifnomasida yoritilib o‘tishi lozim.

Ilmiy-pedagogik ish xar oyda JB ko‘rinishida baholanadi.

YaB quyidagi semestrlar yakunida quyidagilarni o‘z ichiga oladi:

I semestrda – referatlar, testlar yozish: maks. ball –100;

II semestrda – yangi davolash yoki tashxislash uslubi bo‘yicha prezentatsiya tayerlash: maks. ball- 100;

III semestrda - keys uslubiyoti bo‘yicha klinik vaziyatni ishlab chiqish: maks.ball 100;

IV semestr yakunida - o‘quv-uslubiy qo‘llanmasini ishlab chiqish: maks. ball –100,

V semestr yakunida – yangi pedagogik uslubiyotlarini qo‘llab ochiq dars o‘tkazish: maks. ball –100.

Magistrlik dissertatsiyani tayyorlash talabaning shaxsiy kalendar ish rejasi bo‘yicha amalga oshiriladi. Xar oyida JB ko‘rinishida baholanadi. Oyning oxirida bajarilgan ish haqida talaba hisobot topshiriladi.

I semestr – tanlagan mavzu bo‘yicha bibliografiya va axborot resurslar, kutubxona fondlari va elektron resurslari bilan tanishish. Muammoni o‘rganish, yangilik alomatlarini, tadqiqot dolzarbligini aks ettirish. Ishchi gipotezani surish va shakllantirish tegishli adabiyotlarni yig‘ish va tahlil qilish.(ilmiy loyihaning mavzusiga mos xolda).

II semestr – maqsad, vazifalar, tadqiqot usullarini tanlash va asoslamoq. Tajriba sinovlarni o‘tkazish, materiallarni yig‘ish.

III semestr- Ma’lumotlarni umumlashtirish, solishtirish, tahlil qilish, interpretatsisini o‘tkazish.

IV semestr – dissertatsiyaning asosiy qismini tugagan deb bilish. Qushimcha ma’lumotlarni yig‘ish. Xulosalar va takliflarni shakllantirish.

V semestr – Olg‘a surilgan gipotezani xulosalar bilan solishtirish. Dissertatsiya ishini dastlabki himoyasini kafedrada o‘tish. Dastlabki himoyada berilgan taklif va tavsiyalarni dissertatsiya ishiga kiritish. Rasmiy himoya uchun tegishli hujjatlarni tayyorlash va topshirish.

VI semestr – ilmiy loyihaning kafedralararo va rasmiy himoyasi.

Yakuniy nazorat har semestrda bajarilgan ilmiy loyiha oldindan kafedra majlisida muhokama qilingan xolda (protokol tuziladi), yarim yillik va yillik attestatsiyalarda attestatsion komissiyaga taqdim etiladi. VI semestrda ilmiy loyihaning aprobatsiyasi (baholangan tarzda) o‘tkaziladi. Maksimal ball – 100.

VI semestr yakunida davlat attestatsiyasida ilmiy loyihani himoyasi bo‘lib o‘tadi va akademiya rektori buyrug‘iga ko‘ra tuzilgan maxsus komissiya tomonidan baholanadi.

XULOSA

Semestr davomida magistratura talabalari tomonidan JB, OB, YaB va UB ko‘rinishida to‘plangan ballar kafedraning o‘quv jurnalida qayd etiladi.

Xar bir talaba uchun YaB o‘tkazish uchun magistratura dekanatida quyidagilar taqdim etiladi:

1. Magistrantning kundalik protokollari solingan papka.
2. O‘quv rejasining bo‘limlari bo‘yicha UB natijalari ballar va ularga mos keladigan foizlarda ko‘rsatilgan protokol va dastur direktorining imzosi, kafedra mudirining imzosi xam qayd qilingan bo‘lishi kerak.

Asosiy va qo‘shimcha o‘quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Клинические разборы в психиатрической практике / Под ред. Проф. А.Г. Гофмана. - М.: МЕДпресс - информ, 2006. – 704 с.
2. Морозов В.М. Избранные труды. – М.: Медиа медика, 2007. – 292 с.
3. Психиатрия: националное руководство / под ред. Т.Б. Дмитриевой, В.Н. Краснова, Н.Г. Незнанова, В.Я. Семке, А.С. Тиганова. – М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009. – 1000с
4. Рационалная фармакотерапия в психиатрической практике: руководство для практикующих врачей / Под общ. ред. Ю. А. Александровского, Н. Г. Незнанова. — Москва: Литтерра, 2014. — 1080 с.
5. Снежневский А.В. Общая психопатология: Курс лекций. М.: МЕДпресс- информ, 2008. – 208с.
6. Стандарты ведения болных. Клинические рекомендации. ИГ "ГЕОТАР-Медия, 2008.
7. Шамсиев Э.С., Турсунходжаева Л.А., «Психотерапия»-Т.:2011.
8. Introductory textbook of psychiatry / Donald W. Black, Nancy C. Andreasen.— Sixth edition. 760 p..
9. Oxford Textbook of Psychiatry / Gelder M., Gath D., Mayou R. – Second edition. 300 p..

Qo‘shimcha adabiyotlar.

10. Алимов Х.А, Алимов У.Х., “Психиатрия клиникасининг мукаддимаси” Ташкент 1997.
11. Мурталибов Ш.А с соавт. “Психиатрия маълумотнома” 1993.
12. Ходжаева Н.И., Шоюсупова А.У., «Психиатрия» Ташкент 2010.
13. Coeytaux A., Jallon P., Morabia A. Incidence of status epilepticus in French-speaking Switzerland: (EPISTAR). Neurology 2000;55:693–97.

14. Franken I.H., Hendriks V.M., Stam C.J., Van den Brink W. A role for dopamine in the processing of drug cues in heroin dependent patients // Eur. Neuropsychopharmacol. – 2004. – Vol. 14 (6). – P. 503–508.

15. Knake S., Rosenow F., Vescovi M. et al. Incidence of status epilepticus in adults in Germany: prospective, population-based study. Epilepsia 2001;42:714–18

16. Maher A.R., Maglione M., Bagley S. et al. Efficacy and comparative effectiveness of atypical antipsychotic medications for off-label uses in adults: a systematic review and meta-analysis // JAMA. – 2011. – Vol. 306 (12). – P. 359––1369.

17. Mann K. Pharmacotherapy of alcohol dependence: a review of the clinical data // CNS-Drugs. – 2004. – Vol. 18 (8). – P. 485–504.

18. Wachtel S.R., Ortengren A., de Wit H. The effects of acute haloperidol or risperidone on subjective responses to methcmphet c amine in healthy volunteers // Drug-Alcohol Depend. – 2002. – Vol. 68 (1). – P. 23–33.

Internet saytlari

19. http://www.neuroleptic.ru
20. http://www.psychiatry.ru/
21. http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed
22. http://psychiatr.ru/
23. http://www.psychiatrist.com/
24. http://www.rcpsych.ac.uk/